

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *Rab'bin Sesini Tanımak*
CHUCK FAROE

Kitap

- 5 Diğer Hristiyanlarla Nasıl Aynı Fikirde Olunmaz
Üzerine 12 İlke
ANDY NASELLI VE J.D. CROWLEY

Tarih

- 13 Dietrich Bonhoeffer (1906-1945)
RHONDA WIEST

- 16 Kenan Fetihlerini Anlamak
MARC MADRIGAL

Hizmet

- 18 Kiliseniz Tarafından Hayal Kırıklığına mı
Uğratıldınız? *Bu, Tanrı'nın lütufkâr planının bir
parçası olabilir...*
DIETRICH BONHOEFFER

- 19 Hizmetten Öğrendiğim: *Zayıflık İyidir*
RHONDA WIEST

Kaynak

- 21 Tapınma (Bir Alıntı)
CHRIS GREEN

Giriş

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık elektronik Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine veya [Facebook’taki okuyucu grubumuz aracılığıyla](#) iletebilirsiniz.

Çevirmeni belirlenmemiş makaleler Türkçe olarak yazılmıştır.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İznin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Künye

e-manet

Dergi Sahibi

Anadolu Hristiyan Topluluğu Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Muammer KARAKAYA

Üslupçu

Neslihan ORANCI

Tasarım

Aslan TANRIVERDİ

Dizgi ve Dağıtım

Joshua M. WIBBERLEY

Son Kontrol

Steven K. MITTWEDE

Yazı Kurulu

Joshua M. WIBBERLEY

Sarah WIBBERLEY

Ken WIEST

Rhonda WIEST

Yazışma adresi

AHT

Cumhuriyet Mah. Millet Cad.

Ünlü Apt. 39/11

Melikgazi

38110 KAYSERİ, TÜRKİYE

İnternet

<https://www.e-manetdergi.org>

e-Posta

iletisim@e-manetdergi.org

Li-derkenar

Rab'bin Sesini Tanımak...

▼ *Chuck Faroe*

Mezmur yazarı, "Ayrılmam hükümlerinden, çünkü bana sen öğrettin" diyor (Mez. 119:102). Bu imanlının Tanrı'nın hükümlerinden vazgeçmeye niyeti yoktu. Rab'bi izlemeye kararlıydı. Neden? "Çünkü" diyor, "bana sen öğrettin."

Mezmurcu Rab'bin kendisine öğretmenlik yapmasını şiddetle arzuluyordu, nitekim defalarca "kurallarını bana öğret" diye dua etti (bkz. Mez. 119:12,26,64,68,124,135).

İnancımızın temelinde, Rab'bi kişisel olarak tanımak ayrıcalığı yatmaktadır. Rab bizi sever, bizimle ilgilenir, yüreklerimize seslenir. Ama Rab'le aramızdaki bu kişisel ilişkide, O'nun sesini doğru tanımayı nasıl öğrenebiliriz? Bunun yanıtı, önemli ölçüde, O'nun bize verdiği kitaba nasıl yaklaştığımızımıza bağlıdır. Bu yazının kalan kısmında, sizi Yeni Antlaşma uzmanı Craig Keener ile baş başa bırakmak istiyorum. Bakın Tanrı'nın sesini tanımak konusunda neler söylüyor...

... Tanrı'nın sesini Kutsal Kitap'ta tanımayı öğrenen kişiler Ruh'un sesini, onların yüreklerinde seslendiğinde, tanıyacaktır.

Ama Tanrı'nın sesini Kutsal Kitap'ta duymak sadece rastgele bazı ayetleri anmaktan ibaret değildir... Tanrı Kutsal Kitap'ı verdiği zaman birbirinden kopuk ayetler halinde vermedi. O bize Kutsal Yazıları ayrı ayrı kitaplar halinde verdi. Tanrı'nın Ruhu Kutsal Yazıları bu şekilde esinlemiştir, bu yüzden O'nun sesini oradan en iyi şekilde duyabilmek için o şekilde yaklaşmalıyız. Kutsal Yazılar üzerinde çalışırken ayrı ayrı bölümlerine ve ayrı ayrı kitaplarına, kendi bağlamları içinde dikkat etmeliyiz. Sadece kendimizin (veya başka birinin) "esini"ne dayanmamalıyız.

Tanrı'nın bize Kutsal Yazılarda verdiği vahyi ihmal ederek Kutsal Yazılara aykırı "yeni vahiy"leri tercih etmek tehlikeli bir yaklaşımdır...

İster karizmatik ister karizmatik olmayan imanlılardan olalım, Kutsal Kitap'ı yorumlama konusu çoğumuzun sandığından daha ciddi bir olaydır.

"Kutsal Yazılar üzerinde çalışırken ayrı ayrı bölümlerine ve ayrı ayrı kitaplarına, kendi bağlamları içinde dikkat etmeliyiz."

Kiliselerde rastgele anılan ayetlerin çoğu, önceden bağlamları içinde incelenerek değil, ezberden alışılmış bir şekilde anılmaktadır. Dolayısıyla bu ayetlerin birçoğu onlara mal ettiğimiz anlamlara aslında sahip değiller...

Samimi, gayretli kardeşler duyduklarını sorgulamadan popüler vaizlerin söylediklerini kabul ederler. Halbuki bu vaizler kullandıkları neredeyse bütün ayetleri asıl bağlamlarından kopuk kullanırlar... bir yorum gerçek anlamda metne bağlı değilse, metni inceleyen herkes o anlamı orada bulamazsa, bunu Mesih'in bedenindeki diğer herkese "yetkili" bir yorum olarak öğretemeyiz ...

Tanrı'ya hizmet eden kardeşlerin O'nun sözünü yanlış kullanmalarını göz ardı edersek, onların suçunu paylaşmış oluruz. (Biri bizim sözlerimizi bağlamlarından kopuk aktararak asıl niyetlerimizi yanlış yansıtmaya kalksa, herhalde onu mahkemeye veririz!) Ruh'un taze bir uyanış vermesi için dua edelim; öyle ki Tanrı'nın kilisesi O'nun Sözü'nün gerçeğine uyansın.¹

İnancımızın temelinde, Rab'bi kişisel olarak tanımak ayrıcalığı yatmaktadır. Başka büyük bir ayrıcalığımız daha da vardır: Tanrı'nın Sözü'ne sahip olmak. "Rab'bi tanıyorum" demekle Kutsal Yazıları ciddiyle incelemekten, tabii ki, muaf değiliz.

O zaman, mezmurcu ile birlikte Rab'be yalvaralım: "Kurallarını bana öğret." **e**

Sonnotlar

¹ Craig S. Keener, *Gift and Giver* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2001), s. 192-193.

"Eylem, düşünceden değil, sorumluluğu almaya hazır olmaktan kaynaklanır."

Dietrich Bonhoeffer

"İnsanın yalnızca tam anlamıyla bu dünyadan biri olarak imana sahip olmayı öğrendiğini çok sonraları keşfettim ve hâlâ da keşfetmekteyim. Bu dünyadan olmak demek, yaşamın vazifeleri, sorunları, başarıları ve başarısızlığı; herhangi bir şeyi geride tutmadan yaşamayı kastediyorum. Bunu yaparken kendimizi tümüyle Tanrı'nın ellerine bırakırız; kendimizinkileri değil, dünyada Tanrı'nın çektiği acıları ciddiye alırız. İman, bence, budur."

Dietrich Bonhoeffer

Diğer Hristiyanlarla Nasıl Aynı Fikirde Olunmaz Üzerine 12 İlke

■ *Andy Naselli ve J.D. Crowley*

■ Y.M.

Hristiyanların vicdanları çarpıcı şekilde benzerdir, çünkü hepimiz aynı Söze ve aynı Ruh'a sahibiz. Ama vicdanın kıyılarında, Tanrı Hristiyanların kişisel vicdanlarında şaşkıncı bir derecede hoşgörüyü sahip olmalarına her zaman izin vermiştir. Pavlus, Romalılar 14'ün daha katı olan Hristiyanların programa uymalarını ve İsa'nın izin verdiği gibi et yemelerini buyurmamıştır. Ya da et yiyenlere, vejetaryen olanları üzebilirler diye hayvansal gıdaları tüketmeyi bırakmalarını buyurmamıştır. Onlardan İsa dönene dek birbirleriyle iyi geçinmelerini istemiştir. (Rom.14:22'deki *zayıf* ve *güçlü* kelimelerini, kişinin belli bir eylemi yerine getirirken sahip olduğu vicdani güvene veya kanaate istinaden kullanırız, kişinin kendisini kurtaracak imanının zayıflığına veya güçlü olmasına istinaden değil.)

İnsan doğası böyleyken, daha katı olan grup her zaman çok özgür olarak gördükleri grubu yargılamaya ayartılır ("Ve kendilerini Hristiyan olarak adlandırmaktadırlar!"), diğer yandan özgür grup diğerlerini gereksiz sınırlamalar getirenler olarak küçümsemeye meyillilerdir ("Şu zavallı yasacılar!"). Şükür ki, Pavlus her iki tavır ve tutumu da kınamıştır.

Ama birliğin bozulması tek tehlike değildir. Güçlü adamlar arasındaki kibir ve kendinden aşırı emin olma hali, Yasa Karşıtlığı diye bilinen dilediğinizce-günah-işleyin türü için kolay lokma kıldı. Diğer yandan, katı imanlıların yargıyıcılığı onları Yasacıların sapkınlığı içine itmeye yöneltti.

Aşağıda dört kısma ayrılan bu vicdan tutumlarının hiçbiri Tanrı'yı hoşnut etmez; hatta ikisi düpedüz sapkınlıktır:

GÜÇLÜ VİCDANLI	GÜÇLÜ VİCDANLI	ZAYIF VİCDANLI	ZAYIF VİCDANLI
fakat yasadızlık ve ahlaksızlık sınırını dikkatsizce aşar	fakat daha zayıf vicdana sahip olanları küçümser	fakat daha güçlü vicdana sahip olanları yargılar	fakat yasacı olur
et yer	et yer	et yemez	et yemez
"Et yeme özgürlüğümün ötesinde putperest tapınaklarında yapılan ayinlere katılma özgürlüğüne de sahibim" (bkz. 1Ko. 10:20-22).	"Et yeme özgürlüğüne sahibim; et yemeyenler mantıksız ve teolojik bir yanılğı içindeler."	"Et yemek günahdır ve bunu yapan Hristiyanlar Tanrı'ya sadakatsiz davranmış olurlar."	"Eğer Hristiyan olmak istiyorsan, Eski Antlaşma'nın yiyecek sınırlamalarına uymalısın."
sapkınlık	kibir	yargılama	sapkınlık

Şeytan bu doğal ayrılıktan fayda sağlamak için baltasını elinde tutuyordu. Vicdan tartışmaları ortasında bu kiliselerin arasındaki uçurumu kapamak ve bu kiliseleri birbirine tutturmak için Pavlus'un yapıştırmacı ne olacaktı? Romalılar 14 ve 1. Korintliler 8-10'da dile getirildiği üzere, Hristiyan sevgisi yapıştırmacı olacaktı. Aşağıdaki tabloda, ilk kiliseleri tehdit eden gittikçe büyüyen ayrılmalara yönelik Pavlus'un üç yönlü çözümü yer almaktadır. Pavlus'un "birlik sağlayan sevgi" çözümünü dikkatle inceleyin:

GÜÇLÜ VİCDANLI	GÜÇLÜ VİCDANLI	GÜÇLÜ VİCDANLI	GÜÇLÜ VİCDANLI	ZAYIF VİCDANLI	ZAYIF VİCDANLI	ZAYIF VİCDANLI
fakat yasadışı ve ahlaksızlık sınırını dikkatsizce aşar	fakat daha zayıf vicdana sahip olanları küçümser	tamamen ikna olmuştur, daha zayıf vicdana sahip olanları küçümsemek yerine hoş görür	fakat (1) diğer imanlıların büyümesini sağlamak ve (2) müjdeyi sürdürmek için tartışmalı konularda esnek olmakta özgürdür	tamamen ikna olmuştur, daha güçlü vicdana sahip olanları yargılamak yerine hoş görür	fakat güçlü vicdana sahip olanları yargılar	fakat yasacılık sınırına geçer
et yer	et yer	et yer	esnektir	et yemez	et yemez	et yemez
"Et yeme özgürlüğünün ötesinde putperest tapınakların-da yapılan ayinlere katılma özgürlüğün e de sahibim" (bkz. 1Ko. 10:20-22).	"Et yeme özgürlüğüne sahibim; et yemeyenler mantıksız ve teolojik bir yanlılığı içindeler."	"Tanrı'nın yüceliği için et yeme özgürlüğüne sahibim, ama benimle aynı fikirde olmayan Hristiyanları hoş görürüm."	"Bazılarını kurtarmak uğruna her anlamda ve her şekilde herkes için her şey olurum." (1Ko. 9:22b) (Her imanlının hedefi)	"Tanrı'nın yüceliği için etten uzak dururum, ama yine de benimle aynı fikirde olmayan Hristiyanları hoş görürüm."	"Et yemek günahdır ve bunu yapan Hristiyanlar Tanrı'ya sadakatsiz davranmış olurlar."	"Eğer Hristiyan olmak istiyorsan, Eski Antlaşma'nın yiyecek sınırlamalarına uymalısın."
sapkınlık	kibir	sevgi	sevgi	sevgi	yargılama	sapkınlık
Yasaya uygun olmayan çıkarmalar yaparak Müjde'yi çarpıtır	Müjde'yi indirger	Müjde'yi açıklar	Müjde'yi yüceltir	Müjde'yi açıklar	Müjde'yi indirger	Yasal eklemeler yaparak Müjde'yi çarpıtır

Ortakdaki üç sütun, esas olarak Pavlus'un Romalılar 14 ve 15'te vicdan ayrılıklarıyla ilgili zekice, Ruh'un esinlediği analizi yansıtmaktadır. Romalılar'daki o iki bölümde Pavlus, zayıf olanları katı vicdanlarına saygı duyulacağından emin kılmak için 12 ilke sunar ve güçlülerin meşru özgürlüğüne izin verir. İlkeler şunlardır:

1. Sizinle aynı fikirde olmayanları hoş görün (Rom. 14:1-2).

İmanı zayıf olanı aranızda kabul edin, ama tartışmalı konulara girmeyin. Biri her şeyi yiyebileceğine inanır; imanı zayıf olansa yalnız sebze yer.

Kendinizi muhtemelen çoktan "güçlü vicdanlı" veya "zayıf vicdanlı" kutucuklarından birine yerleştirmiş olmalısınız. Ama gerçek şu ki çoğu konuda *diğerlerine kıyasla* aynı zamanda muhtemelen hem güçlü hem de zayıf vicdana sahipsiniz. Herhangi bir tartışmada neredeyse her zaman sağınızda ve solunuzda kalan kişiler vardır. Bu, duruma bağlı olarak, Tanrı'nın sizi *hem zayıflara hem de güçlülere yönelik öğütlerine itaat etmeye çağırdığı* anlamına gelir.

2. Vicdan özgürlüğüne sahip olanlar sahip olmayanları küçümsememelidir (Rom. 14:3-4).

Her şeyi yiyen, yemeyeni hor görmesin. Her şeyi yemeyen, yiyeni yargılamasın. Çünkü Tanrı onu kabul etmiştir. Sen kimsin ki, başkasının kulunu yargılıyorsun? Kulu haklı çıkarana da haksız çıkarana da efendisidir. Kul haklı çıkacaktır. Çünkü Rab'bin onu haklı çıkarmaya gücü vardır.

"Çoğu konuda diğerlerine kıyasla aynı zamanda muhtemelen hem güçlü hem de zayıf vicdana sahipsiniz."

Katı "yasacıları" hor görmek ve küçümsemek; güçlülerin ayartılması hep böyle değil midir? Pavlus bu üstünlük tutumunu kınar.

3. Vicdanlarına sınırlamalar koyan kişiler, özgür olanlara karşı yargılayıcı olmamalıdır (Rom. 14:3-4).

"Yasa karşıtlarını" yargılamak; belli bir konuda daha zayıf vicdana sahip olanların ayartılması hep bundan değil midir?

Neden bu tutumlar bu kadar yanlış? Pavlus iki neden sunar:

1. "Tanrı onu kabul etmiştir." (14:3c). Tanrı'dan daha mı kutsalsın?
2. "Sen kimsin ki, başkasının kulunu yargılıyorsun?" (14:4a). Sen imanlıların efendisi değilsin.

Burada gri diye tanımlanabilen konuların önemsiz olduğunu söylemiyoruz. Bunlardan bahsetmekte hiçbir sıkıntı yoktur, hatta bunları vaaz etmek de sorun değildir. Bunları tweetlemek ya da bloğa yazmak da sıkıntı değil. Ama en azından iki şartla: doğru ruha sahip olun ve doğru ölçüde yapın.

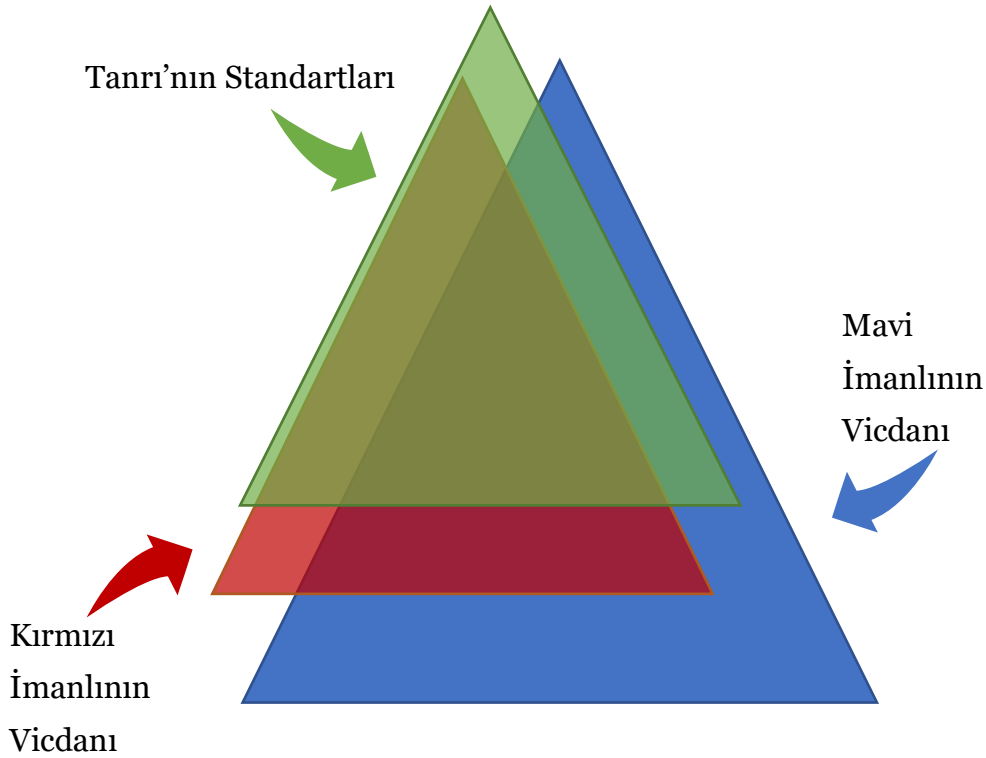
4. Her imanlı vicdanı konusunda yer aldığı görüşten tümüyle emin olmalıdır (Rom. 14:5).

Kimi bir günü başka bir günden üstün sayar, kimi her günü bir sayar. Herkesin kendi görüşüne tam güveni olsun.

Vicdanın ilk büyük ilkesi, yalnızca Tanrı'nın vicdanın Rab'bi olduğudur. Ancak bu bizi vicdanın ikinci en önemli ilkesine taşır: buna itaat et! Tanrı size siz itaatsizlik edersiniz diye vicdan vermedi.

Bu, vicdanınızın her zaman doğru olduğu anlamına gelmez. Vicdanınızı Tanrı'nın isteğine uygun yönlendirmeniz en hikmetlice olandır, işte bu nedenle kitabımızda bütün bir bölümü vicdan ayarına ayırmış bulunmaktayız. Ama bu, vicdanınıza karşı gelerek günah işlemeye devam edip sağlıklı bir Hristiyan olacağınız anlamına gelmez. Yiyecek ve içecek veya özel günler -ya da söz konusu her ne ise- konusunda şimdiki görüşünüzden tümüyle emin olmalısınız; Tanrı vicdanınızı farklı bir görüşe ayarlamadıkça Sözü ve Ruhu'yla farklı bir şekilde yönlendirene kadar bu kararlar tutarlı yaşamalısınız.

İki imanlı tam tamına aynı vicdana sahip değildir. İşte bu nedenle Romalılar 14'e ihtiyaç duymaktayız! Ama yüreklerimizin derinlerine işlemesi gereken esas gerçek, hiçbir Hristiyanın Tanrı'nın standartlarına tamamen uyan bir vicdana sahip olmadığıdır. Hiç kimsenin!

Başkalarının vicdanlarına saygı göstermeli ve başkalarının kurallarıyla veya özgürlükleriyle dalga geçmemelisiniz. Eğer bir fırsatınız varsa, vicdanlarının Tanrı'nın standartlarıyla daha uyumlu olması için onlara yardım edebilirsiniz, ancak kimseyi vicdanlarına karşı koyarak günah işlemeye asla zorlamamalısınız.

5. Başkalarının Tanrı'nın yüceliği için bir eylemde bulduklarını veya kendilerini bundan alıkoyduklarını varsayın (Rom. 14:6-9).

Belli bir günü kutlayan, Rab için kutlar. Her şeyi yiyen, Tanrı'ya şükrederek Rab için yer. Bazı şeyleri yemeyen de Rab için yemez ve Tanrı'ya şükreder. Hiçbirimiz kendimiz için yaşamayız, hiçbirimiz de kendimiz için ölmeyiz.

Pavlus'un iki tarafa karşı ne kadar cömert olduğuna dikkat edin. Her iki tarafın özgürlüklerini veya sınırlamaları Tanrı'nın yüceliği için yaptıklarını varsayar. Her konuda en kötü ihtimali öne sürenlerden değil, farklılıklar konusunda birbirine lütuf gösterenlerden oluşan bir kilisenin üyesi olmak ne harika olurdu, değil mi?

6. Birbirinizi bu meselelerde yargılamayın, çünkü bir gün hepimiz Tanrı'nın yargı kürsüsünün önüne çıkacağız (Rom. 14:10-12).

Sen neden kardeşini yargılıyorsun? Ya sen, kardeşini neden küçümsüyorsun? Tanrı'nın yargı kürsüsü önüne hepimiz çıkacağız. Yazılmış olduğu gibi: "Rab şöyle diyor: 'Varlığım hakkı için her diz önümde çökecek, her dil Tanrı olduğumu açıkça söyleyecek'". Böylece her birimiz kendi adına Tanrı'ya hesap verecektir.

Eğer Tanrı'nın yargı kürsüsü önündeki durumumuzu daha fazla düşünmüş olsaydık, diğer Hristiyanlara karşı daha az yargılayıcı olurduk.

7. Et yeme özgürlüğünüzün olduğu doğru, ama özgürlüğünüz zayıf bir kardeşin imanını ezmeli (Rom. 14:13-15).

Onun için, artık birbirimizi yargılamayalım. Bunun yerine, hiçbir kardeşin yoluna sürçme ya da tökezleme taşı koymamaya kararlı olun. Rab İsa'ya ait biri olarak kesinlikle biliyorum ki, hiçbir şey kendiliğinden murdar değildir. Ama bir şeyi murdar sayan için o şey murdardır. Yediğin bir şey yüzünden kardeşin incinmişse, artık sevgi yolunda yürümüyorsun demektir. Mesih'in uğruna öldüğü kardeşini yediklerinle mahvetme!

"Romalılar 14'ün ikinci yarısı, sorumluluğun ağırlığını güçlü vicdana sahip Hristiyanlara yükler."

Bir kilisede hem özgür hem de katı Hristiyanların birbirlerine karşı sorumlulukları vardır. Ama Romalılar 14'ün ikinci yarısı, sorumluluğun ağırlığını güçlü vicdana sahip Hristiyanlara yükler. Bunun açık bir nedeni güçlü olduklarını iddia etmeleridir, bu nedenle Tanrı onları "güçsüzlerin zayıflıklarını üstlenmeye" çağırır (Rom. 15:1). Sadece bu da değil, bu iki gruptan yalnızca güçlü vicdana sahip olanlar et, kutsal günler vb. gibi gri

konularda bir seçime sahiptirler. Ya dahil olabilirler ya da kendilerini men edebilirler, oysa katı olanların vicdanları onlara tek seçenek sunar. Güçlü vicdana sahip olanlar açısından, zayıflara nazaran çifte seçeneğe sahip olmak harika bir ayrıcalıktır. Bu armağanı, seçimlerinin daha hassas vicdana sahip kardeşlerini nasıl etkileyeceğini düşünerek hikmetlice kullanmalıdırlar.

Bu ilkede, Pavlus vicdanın işlevine dair akıllıca bir anlayış sunmaktadır. Söylemiş olduğumuz gibi, insan vicdanının iki büyük ilkesinden biri "ona itaat etmektir." İtaat etmeyen vicdan alışkanlığı edinmek, kişinin sonsuz kaderini tehdit edebilir (1Ti. 1:19). Bu gerçek Pavlus'u, Romalılar 14'ün ve 1. Korintliler 8'in yarısını sürçme taşı ilkesinden söz etmeye yöneltir: Güçlü vicdana sahip Hristiyanlar özgürlüklerinin daha zayıf bir kardeşin vicdanına karşı günah işlemeye yol açmasına izin vermemeliler.

Buradaki kaygı, sadece özgürlüğünüzün daha zayıf kardeşinizi rahatsız edebileceği, kızdırabileceği veya gücendirebileceği değildir. Eğer bir kardeş basitçe sizin

özgürlüklerinizden hoşlanmıyorsa, bu onların sorunudur. Ama sizin özgürlük eyleminiz kardeşinizin vicdanına karşı gelerek günah işlemesine neden oluyorsa, bu sizin sorunuzdur. Başkalarına asla ruhsal bir zarar getirmemeliyiz (ayrıca bkz. 20-21. ayetler).

O halde, özgürlüğünüzü kullanmanız diğer imanlılara nasıl ruhsal zarar verir? Pavlus bu konuda açık değildir, ama Doug Moo Romalılar üzerine yorum kitabında¹ "iki temel olasılık" öne sürer:

1. Bir başka imanlının yanlış olarak gördüğü bir eylem içinde bulunmamız, öteki imanlıyı da aynıyını yapmaya teşvik eder. O zaman günah işliyor olurlar, çünkü "imanla" hareket etmiyorlardır (23. ayet)...
2. Belli bir konuda özgürlük cakasını satmak birini öyle gücendirebilir ki o kişi tümüyle imandan dönebilir. (468)

Doğru, başkalarının vicdanlarının bizim vicdanımızı belirlemesine asla izin vermemeliyiz, çünkü vicdanın en önemli ilkesi Tanrı'nın vicdanının Rab'bi olmasıdır. Ama kendi eylemlerimize karar verirken, başkalarının vicdanlarını da her zaman düşünmeliyiz.

8. Yeme içme konusundaki fikir ayrılıkları Tanrı'nın krallığında önemli değildir; birbirimizi doğruluk, esenlik ve sevinçte geliştirmek önemli olandır (Rom. 14:16-21).

"Kendi eylemlerimize karar verirken, başkalarının vicdanlarını da her zaman düşünmeliyiz."

Size göre iyi olanın kötülenmesine fırsat vermeyin. Çünkü Tanrı'nın Egemenliği, yiyecek içecek sorunu değil, doğruluk, esenlik ve Kutsal Ruh'ta sevinçtir. Mesih'e bu yolda hizmet eden, Tanrı'yı hoşnut eder, insanların da beğenisini kazanır. Öyleyse kendimizi esenlik getiren ve karşılıklı gelişmemizi sağlayan işlere verelim. Yiyecek uğruna Tanrı'nın işini bozma! Her yiyecek temizdir, ama yedikleriyle başkasının sürçmesine yol açan kişi kötülük etmiş olur. Et yememen, şarap içmemen, kardeşinin sürçmesine yol açacak bir şey yapmaman iyidir.

Pavlus'un burada ve 1. Korintliler 8:8'deki mantığında çarpıcı ve mantığa aykırı bir nokta bulunmaktadır. Pavlus güçlü vicdana sahip olanın kendi lehine kullanmak isteyeceği bir argümanı ("Ne yediğimiz ne içtiğimiz Tanrı için mühim değildir, bu nedenle bunu büyük bir mesele haline getirmekten vazgeçin") takdir eder, bunun yerine güçlüleri azarlar. Yiyecek ve içecek bizi Tanrı'ya yöneltmediğine ve Tanrı'nın krallığında önemli meseleler olmadığına göre, özgürlüğünüz sendelemekte olan bir Hristiyanın imanına zarar verebilecekse, neden ondan gönüllü olarak vazgeçmiyorsunuz? Şükür ki bu kararlar nadiren karşı karşıya kalıyoruz, ama karşılaştığımız an bu kararı vermeye istekli olmalıyız.

Pavlus 17. ayette sadece "yeme içmeden" söz eder ama bu ilke diğer birçok tartışmalı konuyu da kapsamaktadır. Tanrı'nın krallığı okul seçimi, siyasi partiler, müzik tarzı vb. meselesi değildir. Bir kez daha gri konuların önemsiz olduğu ileri sürmüyoruz. Bu konularla ilgili sağlam görüşlere sahibiz. Ama bunlar Tanrı'nın krallığıyla ilgili değildir. Önemi daha az olan meseleleri bölücü tutumla ayırmak "karşılıklı gelişmeyi ve esenliği" sağlamaz (Rom. 14:19).

Aynı zamanda, kabul edilen düzeydeki vicdani fikir ayrılıklarının Hristiyanlığın zemini ve değişmezi olan temel meseleleri içermediğine dikkat etmeliyiz. Örneğin, homoseksüel cinsel

aktivite konusundaki ahlakın tartışmalı bir konu olduğu konusunda ısrar edenler söz konusudur, her ne kadar Kutsal Yazılar ve 3500 yıllık yorum böyle olmadığını söylese de.

9. Eğer özgürlüğe sahipseniz, bunu başkasının yüzüne vurmayın; eğer katıysanız, başkalarından da sizin gibi katı olmalarını beklemeyin (Rom. 14:22a).

Bu konulardaki inancını Tanrı'nın önünde kendine sakla.

Bu cümle, Romalılar 14'teki "inanç"ın "kendi vicdanından emin olmak" anlamında kullanıldığını açık hale getirir. Müjde'ye inancımızı kendimize saklamamız kesinlikle varsayılmamaktadır!

Düşüncelerimizi başkasının yüzüne hava atarak vurmamak, eşit şekilde hem güçlüler hem de zayıflar için geçerlidir. Güçlü bir vicdana sahip olanlara göre Mesih'te çok fazla özgürlüğe sahipsiniz, ama bunun havasını atmayın veya başkalarının günah işlemesine neden olabilecek şekilde göze batmayın. Özellikle gençlerin ve yeni Hristiyanların inancını beslemekte dikkatli olun.

"Düşüncelerimizi başkasının yüzüne hava atarak vurmamak, eşit şekilde hem güçlüler hem de zayıflar için geçerlidir."

Belli bir alanda zayıf vicdana sahip olanlarınız, sizler de başkalarına sizin katı standartlarınıza uyum sağlamaları için baskıyla "polislik" yapmama sorumluluğuna sahipsiniz. Bu konuları Tanrı'yla aranızda tutmalısınız.

10. Vicdanına göre yaşayan kişi kutsanmıştır (Rom. 14:22b-23).

Onayladığı şeyden ötürü kendini yargılamayan kişi ne mutludur! Ama bir yiyecekten kuşkulanan kişi onu yerse yargılanır; çünkü imanla yemiyor. İmana dayanmayan her şey günahtır.

Tanrı, uyarılarına kulak verdikçe özellikle sevincimizi artırmak için bizlere vicdan armağanını vermiştir. Vicdanın en büyük prensiplerinden biri O'na itaattir. "Pavlus vicdanına karşı koyan Hristiyanları bunun tehlikesi konusunda uyarır, çünkü vicdanının sesini dinlememeyi alışkanlık edinirlerse, vicdanın, çok iyi bildiği bir meselede onları kötü olduğundan emin olduğu şeye karşı gerektiği gibi uyarıcı sesini dinlemeyebilirler".²

11. Başkalarını öncelikte tutan Mesih'i örnek almalıyız (Rom. 15:1-6).

İmanı güçlü olan bizler, kendimizi hoşnut etmeye değil, güçsüzlerin zayıflıklarını yüklenmeye borçluyuz. Her birimiz komşusunu ruhça geliştirmek için komşusunun iyiliğini gözeterek onu hoşnut etsin. Çünkü Mesih bile kendini hoşnut etmeye çalışmadı. Yazılmış olduğu gibi: "Sana edilen hakaretlere ben uğradım."

Bu ilke, güçlü vicdana sahip olanların zayıf olanlarla aynı fikirde olmaları gerektiği anlamına gelmez. Güçlülerin özgürlüklerini asla uygulamayacakları anlamına da gelmez. Diğer taraftan, güçlülerin yalnızca zayıflara dayanması, katlanması veya hoşgörü göstermesi anlamına da gelmez. Bir Hristiyan açısından güçsüzlerin zayıflıklarını "yüklenmek", onların imanına zarar verebilecek her şeyden kendini alıkoyarak onlara yardımcı olmak demektir.

Romalılar 15:3 Mesih'in sunduğu örneği vurgular. Göklerdeki Tanrı Oğlu'nun sahip olduğu özgürlükleri ve ayrıcalıkları hayal bile edemeyiz. Tanrı olmak demek, tamamen özgür olmak demektir. Yine de Mesih "kendini hoşnut etmedi", gazaptan kurtulabilelim diye Yahudi kültürüne köle olmak uğruna haklarından ve özgürlüklerinden vazgeçti. Mesih'in çarmıhta çektiği acılarla kıyaslandığında, et yemek gibi bir özgürlükten vazgeçmek gerçekten de boştur.

12. Birbirimizi Mesih'in bizi kabul ettiği gibi kabul ettiğimizde Tanrı'yı yüceltmış oluruz (Rom. 15:7).

Bu nedenle, Mesih sizi kabul ettiği gibi, Tanrı'nın yüceliği için birbirinizi kabul edin.

Bu cümleyle, Pavlus 14:1'de benzer sözlerle başladığı bu uzun kısmı sonlandırır. Ama burada, 15:7'de Pavlus bir kıyaslama ("Mesih sizi kabul ettiği gibi") ve bir amaç ("Tanrı'nın yüceliği için") ekler. Bu, sizin tartışmalı konularda sizinle aynı fikirde olmayanlara karşı tutumunuzla alakalıdır. Onları Mesih'in sizi kabul ettiği gibi kabul ettiğinizde, Tanrı'yı yüceltmış olursunuz. 📖

Kaynak: "12 Principles on How to Disagree with Other Christians" < <https://www.9marks.org/article/romans-14/> > (06/04/2018 tarihinde erişildi). Andy Naselli ve J. D. Crowley'nin *Conscience* (© 2016) başlıklı kitabından alıntılanarak uyarlanmıştır. Good News Publishers, Wheaton, Illinois 60187 adresli yayın hizmeti olan Crossway (www.crossway.org) izniyle kullanılmaktadır.

Sonnotlar

¹ Douglas J. Moo, *The Epistle to the Romans*, (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1996).

² D. A. Carson, *The Cross and Christian Ministry: An Exposition of Passages from 1 Corinthians* (Grand Rapids, Michigan: Baker Books, 2004), s. 123.

"Eğer günahkârlığım bana başkalarının günahlarına kıyasla herhangi bir şekilde daha küçük veya daha az iğrenç görünüyorsa, günahkârlığımı hâlâ hiç fark etmemişim demektir... başkasının günahkârlığımı ciddi şekilde kendimkinden daha kötü sayarsam, ona içten bir alçakgönüllülükle hizmet etmem nasıl mümkün olabilir?"

Dietrich Bonhoeffer

Gemeinsames Leben

Dietrich Bonhoeffer

(1906-1945)

Y.M.

V Rhonda Wiest

1 945 yılının bir Nisan gününün şafağında, Dietrich Bonhoeffer Heinrich Himmler'in özel emriyle idam edildi. Toplama kampı müttefik güçler tarafından özgür bırakılmadan kısa süre önce asıldı.

Çoğu Hristiyan için Bonhoeffer'in ölümü, Tertullianus'un "Şehitlerin kanı, kilisenin tohumudur" özdeyişini doğruladı. Çünkü yazıları hizmet ettiği kiliseyi etkilemeye devam etmekte, yaşamı ve ölümü, İsa Mesih'e imanın günahlı bir dünyada yaşamanın zorluğunda nasıl eyleme döküldüğünü sergilemektedir.

Dietrich Bonhoeffer, babasının ünlü bir doktor ve psikiyatrist olduğu Berlin'de büyüdü. Bonhoeffer babasından "ısrarlı gerçekçi"liği öğrendi. Bonhoeffer'in babası Hristiyan olmamasına rağmen, bazı noktalarda Bonhoeffer'in imana yaklaşımını etkiledi. Bonhoeffer'e göre Hristiyanlık asla sırf entelektüel bir teori olamazdı; her zaman "somut gündelik yaşamın her noktasında sorumlu, itaatkâr eylemlerle Mesih öğrenciliği" olmalıydı.¹ Onu nihayetinde hapse ve ölüme götüren şey bu oldu. Gestapo tarafından hapsedilmesinden altı yıl önce, "Mesih bir insanı çağırdığında, ona ölmeyi buyurur" demişti.²

14 yaşına geldiğinde Bonhoeffer teoloji okumak istediğini biliyordu. Almanya'da teoloji okudu ve orada Luther'in günah ve sayılan doğruluk teolojisine özel bir anlayış gösterdi. 21 yaşında doktora tezini sundu; kutsalların paydaşlığı üzerine bir çalışmaydı. Bu çalışmada, Kilisenin toplumsal ve paydaşlık doğasını vurguladı. En ünlü alıntılarında biri bu çalışmadan çıkmaktadır: "Kilise, bir topluluk olarak var olan Mesih'tir." Bonhoeffer daha sonra Amerika'da ve İspanya'da zaman geçirdi. Oralarda edindiği daha geniş deneyimlerinin sonucunda, Kutsal Kitap'a uygun gerçeğin akademik yorumundan daha uygulamalı bir yorumuna geçiş yaptı. Kilisenin sosyal adalet ve baskı görenleri koruma eylemlerine dahil olması gerektiği kavramından etkilendi. Bonhoeffer 1931'de Almanya'ya döndü ve Berlin'de teoloji eğitmeni olarak görev aldı.

Bu yıllar, Almanya'nın çalkantılı zamanlarıydı. Hitler'in gücü gitgide yükseliyordu. 1933'te Hitler Almanya Başbakanı olarak seçildi. İki gün sonra Bonhoeffer, böyle bir lider arzuladıkları için Almanya halkını eleştiren bir radyo yayını yaptı. Yayın, o tamamlamadan kesildi.

Nazi gücünün karşısında, Bonhoeffer Nazi ideolojisinin kiliseyi etkilemesini önlemek için Almanya'daki Protestanları organize etme çalışmalarına girişti. Nazi hükümetiyle "Alman Hristiyan" uzlaşmasına kesinlikle katılmadı. Çabaları (diğerlerinin çabalarının yanı sıra) Alman Protestanlığının bir başka kola ayrılmasına yol açtı: İkrar Eden Kilise. Ancak pratikte, Alman

toplumunda ve kilisede Nazi etkisine karşı çıkmak için öne sürülen etkili planlara katılması zordu. Bonhoeffer, kilisede ve muhalefet çabalarında gördüğü zayıflıklar karşısında hayal kırıklığına uğradı. Bu nedenle, Londra'dan gelen pastörlük davetini kabul etti.

İki yıl sonra Bonhoeffer, ana vatanına dönmesi ve onların mücadelelerine ortak olması gerektiğini hissetti. "Yasa dışı", yer altı teoloji okulunun idaresini üstlenmek üzere Alman İkrar Eden Kilise'nin davetini kabul etti. Almanya'ya döndükten sonra, 25 papaz yardımcısıyla aynı evi paylaştı. Bu komün yaşam, *Gemeinsames Leben* (1938) adlı kitabında anlatılan Hristiyan topluluğunun yaşamıydı. *Nachfolge* kitabıyla birlikte bu çalışma, Bonhoeffer'in bir Hristiyan topluluğu olarak yaşamının ne anlama geldiği veya esas mesajının ifade ettiği gibi "Mesih'le birlikte yaşamının ne anlama geldiği" ile ilgili teolojik anlayışını kapsamaktadır.³

Zaman ilerledikçe, Gestapo yer altı teoloji okulunu kapattı. Bonhoeffer, barışsever ve devlet düşmanı olarak ilan edildikten sonra öğretim yetkisini elinden alındı. Yazması ve yayımlaması yasaklandı. Bonhoeffer Almanya'daki olaylarla ilgili içinde yaşadığı kargaşayı şöyle tanımladı: "Almanya'daki Hristiyanlar ya Hristiyan medeniyeti hayatta kalabilsin diye gönüllü bir şekilde uluslarının yenilgisini kabul etmek ya da uluslarının zafer kazanmasına, böylece medeniyetin yok olmasına gönüllü olmak zorunda kalarak korkunç bir seçimle yüzleşecekler. Bu seçeneklerden hangisini seçmeliyim bilmiyorum, ama bu seçimi güvendenken yapmam onu biliyorum."

"Kötülüğün ışık, hayırseverlik, tarihi zorunluluk veya sosyal adalet gibi görünmesi, yaşamını Kutsal Kitap üzerine inşa eden Hristiyan için yalnızca kötülüğün temel çirkinliğini doğrularken, geleneksel ahlaki kavramlarımıza göre yetişmiş herkes için sersemletici etki yaratmaktadır."

Bonhoeffer barışseverlik üzerine uzun uzadıya düşündü. Bunun Hitler'in rejimine karşı direnenlerden kendini geri çekmek için sorumsuzca, korkakça bir gerçeklikten kaçış olduğunu biliyordu. Kendi ahlak görüşüne göre hareket etti. Bir Hristiyanın, Tanrı tarafından bu dünyaya yerleştirmiş *bu* dünyanın bir vatandaşı olarak sorumluluğu kabul etmesi gerektiğine inanıyordu. O andan itibaren, kendini İkrar Eden Kilise'ne ve Direniş'e yardım etmeye adadı. "Kötülüğün büyük kılık değiştirme ustası tüm ahlaki kavramlarımızı harap etti. Çünkü kötülüğün ışık, hayırseverlik, tarihi zorunluluk veya sosyal adalet gibi görünmesi, yaşamını Kutsal Kitap üzerine inşa eden Hristiyan için yalnızca kötülüğün temel çirkinliğini doğrularken, geleneksel ahlaki kavramlarımıza göre yetişmiş herkes için sersemletici etki yaratmaktadır."⁴

Bonhoeffer, bazı Alman Yahudilerin tarafsız İsviçre'ye kaçmasına yardım etme işinde yer aldı. Bu da Nisan 1943'te yakalanmasına neden oldu. Bonhoeffer, kız kardeşi ve kız kardeşinin eşi, askeri bir hapis haneye kapatıldı ve orada 1944 yılının Ekim ayına kadar tutuldu. Gardiyanlar dostaneydi, umutsuzluk içindeki diğer mahkûmlara sözel hizmette bulunmasına yardım ediyorlardı. Ayrıca evraklarını da muhafaza etmişler, dışarıdaki ailesine ve dostlarına postalamışlardı.

Hitler'e yönelik suikast girişiminin ardından, Bonhoeffer Flossenbürg'ta sonuncusunun bulunduğu sayısız Gestapo toplama kampına gönderildi. Orada onunla birlikte tutuklu bulunan bir İngiliz görevli şunları yazmıştır:

Bonhoeffer bana göre en ufak olaylarda bile her zaman mutluluk ve sevinç havası yayıyordu ve sırf hayatta olduğu için bile derin bir minnettarlık duyuyordu... O, Tanrı'nın gerçek ve her zaman yakınında olarak tanıdığım sayılı insanlardan biriydi.... 8 Nisan 1945 yılı, pazar günü, Pastör Bonhoeffer küçük bir ibadet hizmeti düzenledi ve hepimizin yüreklerine hitap eden bir şekilde konuştu. Tutukluğumuzun ve bunun getirdiği düşünce ve kararların ruhunu yansıtan birebir doğru sözcükleri buldu. Kapı açılıp iki gardiyan içeri girdiğinde son duasını henüz bitirmemişti. "Mahkûm Bonhoeffer, bizimle gel" dediler. Bu bütün mahkûmlar için tek anlama geliyordu: idam sehpası. Ona güle güle dedik. Beni kenara çekti: "Bu son; ama benim için yaşamın başlangıcı." Ertesi gün Flossenburg'ta asıldı.⁵

Kaynakça:

"Biography", *The Dietrich Bonhoeffer Institute* < <http://tdbi.org/dietrich-bonhoeffer/biography/> > (25.05.2018 tarihinde erişildi).

Bonhoeffer, Dietrich, *Life Together*, çev. John W. Doberstein (New York: Harper Collins, 1954).

Sonnotlar

¹ Dietrich Bonhoeffer, *Life Together*, çev. John W. Doberstein (New York: Harper Collins Publishing, 1954), s. 8.

² A.g.e..

³ A.g.e., s. 11.

⁴ "Biography", *The Dietrich Bonhoeffer Institute* < <http://tdbi.org/dietrich-bonhoeffer/biography/> > (25.05.2018 tarihinde erişildi). Bu sayfa Bonhoeffer'in *Letters and Papers from Prison* (1967; 1997) yapıtından alıntı yapar.

⁵ *Life Together*, s. 13.

Resim kaynağı: Stephen R. Haynes and Lori Brandt Hale, *Bonhoeffer for Armchair Theologians*, (Louisville, Kentucky: Westminster John Knox Press, 2009), s. 104. Ressam: Ron Hill.

Kenan Fetihlerini Anlamak

▼ *Marc Madrigal*

Belirsiz olan, Kutsal Kitap'ın kültürü ve tarihi öğrenilerek açığa çıkar. Ayrıca Kutsal Kitap'ın kültürünü bilmemiz bizi kendi çağdaş bakış açımızdan kurtarır, bize eski zamanların gözlerini verir. Böylece Kutsal Kitap öğrencileri olarak Tanrı'yı ve yaptıklarını daha iyi anlayabiliriz.

Kutsal Kitap'ı okurken, insanların anlamakta en fazla güçlük çektiği şeylerden biri Kenan diyarının fethi sırasında yaşanan katliamlardır. İnsan, kendine hemen sorar: Tanrı iyiye, nasıl masum insanların katledilmesini onaylayabilir? Üstelik, "Kadın erkek, genç yaşlı, küçük ve büyükbaş hayvanlardan eşeklere dek, kentte ne kadar canlı varsa, hepsini kılıçtan geçirin" veya "nefes alan bir canlı bırakmayın" gibi ifadeler kullanarak!

İlk bakışta bu ifadeler oldukça ürpertici gelebilir, ama bu ifadelerin nedenini anlamak istiyorsak, anlatının bağlamını düşünmek gerekir. Bir örnek vermek gerekirse, iki cümle ele alalım: 1) "Adam kızın ayağını kesti"; 2) "Adam kızın hayatını kurtarmak için ayağını kesti". Her iki cümle aslında aynı olaydan bahsetmektedir. Ama ikinci cümledeki bağlamı bilmiyorsak birinci cümledeki adam bize bir kahraman değil, bir canı gibi gelebilir.

Aynı şekilde, Kutsal Kitap'ı okuduğumuzda bu tür olayları geniş bağlamı içerisinde okumamız ve yorumlamamız gerekir, yoksa Tanrı ile ilgili de yanlış bir bakış açısına sahip olabiliriz. Dolayısıyla Tanrı'nın Musa ve Yeşu döneminde İbranilere verdiği fetih buyruklarını anlamak için birkaç varsayımdan bahsedelim.

Birinci hatalı varsayım, Kenan'daki toplumların masum olduklarını düşünmektir. Kenan toplumu günümüzde insanlığa karşı suç kategorisinde yer alabilecek vahşetler işlemekteydi. Ama hangi tür ahlaksızlık veya suçlardan bahsediyoruz? İşte burada Ras Şamra tabletlerinin önemi ortaya çıkar. 2. Dünya savaşından sonra, Suriye Ugarit'te keşfedilen M.Ö. 14-13. yüzyıllara ait tabletler, Kenan dini ve vahşetlerini ortaya koymaktadır. Kutsal Kitap'ta da teyit edilen birkaç örneğe hep beraber bakalım:

- Bu halklar Molek adındaki ilahlarına, bebekleri yakmalık kurban sunusu olarak diri diri yakıyorlardı (Lev. 18:21; Yas. 12:31; 2Kr. 21:2-6);
- Bu halkların bazı kurban ritüelleri, "çocuğun 7 kez sütün içinde haşlanması" gibi talimatlar içeriyordu (bkz. Çık. 23:19);
- Baal ilahlarının yağmurlarını tetiklemek için, Kenan rahipleri ineklere ve kendi öz kız kardeşleriyle cinsel ilişkiye girmekteydiler (Not: Bunu yaparken Baal ve Anat hikâyesini canlandırıyorlardı. Kenan mitolojisine göre Baal, inek şeklini alan kız kardeşi Anat ile cinsel ilişkiye girer ve böylece "toprağa bereket" getirecek çocukları ortaya çıkardı);
- Bu toplumlarda, hayvanlarla cinsel ilişkiye girmek son derece normal bir şey olarak karşılanıyordu.

Bu durumda, hangisi daha büyük kötülük olurdu? Tanrı'nın müdahale etmesi mi, yoksa bu duruma seyirci kalması mı?

Tanrı'nın adaleti konusunda da şüpheye düşmeyelim. Çünkü adaleti tek taraflı işlemez. Nitekim İsrail halkı benzer günahlara düştüğünde, Tanrı onları aynı şekilde yargılayıp "çoluk çocuk" dâhil, "yok edeceğini" söylüyor (Yer. 13:14; Hez. 5:10). Bunun bir örneği Eski Antlaşma'da, Hâkimler 19:16-30 ve 20. bölümde yaşanıyor. Benyamin oymağından birkaç kişi, bir hizmetçi kıza tecavüz ettikten sonra ölümüne yol açıyorlar, bu günahlarından dolayı neredeyse tüm Benyamin kavmi dünya tarihinden siliniyor!

İkinci hatalı varsayım, bu buyrukla tüm Kenan halkına yönelik bir soykırımın kastedildiğinin düşünülmesidir. Buyrulan şey bir soykırım olsaydı, Rahav ve ailesi gibi Kenanlılar İbrani kavmine kabul edilmezlerdi veya Kenan surlu kentleri yerle bir edildikten sonra, Kutsal Kitap'ta Kenanlıları bir daha göremezdik! Nitekim Musa'nın yasası ayrımcılık konusunda gayet açık ve net olarak "Aranızdaki yabancıya iyi davranın" der, çünkü "Siz de bir zamanlar Mısır'da yabancıydınız" (Lev. 19:34; Yas. 10:18,19).

Aslında buyruklarda belirlenen hedef Kenan'ın surlu kentleriydi. Tanrı'nın verdiği talimatlardan anladığımız kadarıyla surlu kentler dışındaki yerleşimler hedef tahtasında değildi. Neden surlu kentler? Çünkü surlu kentler, kralların oturduğu, ilahlara kurbanlar sunulduğu, tapınakların her tür cinsel ahlaksızlığa açık olduğu merkezlerdi. Kısacası bir önceki paragraflarda listelediğimiz vahşetlerin işlendiği yerlerdi.

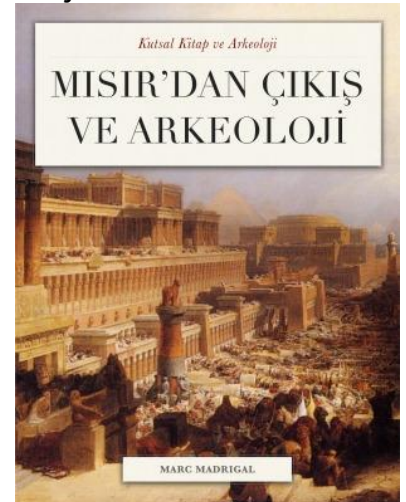
Üçüncü hatalı varsayım İbranilerin bu savaşları tetiklemiş olduklarını düşünmemizdir. Aslında İsrail vaat edilen toprağa girdiğinde bu halklara zaten savaş içindeydi. Henüz halk çölde göçebe olarak dolaşırken, birçok Kenan krallığı onlara karşı zaten savaş ilan etmişti (bkz. Çık. 17:8; Say. 21: 21-32; Yas. 2:26; 3:1).

Dördüncü hatalı varsayım Tanrı'nın bu fetihleri bir cihat veya bir dini yaymak amacıyla kurguladığını düşünmemizdir. Nasıl ki tufan gibi doğal afetler Tanrı tarafından insanlığın kötülüklerinin son bulması için kullanıldıysa, bu coğrafyadaki kötülüklerin son bulması için de bu kez İsrailoğullarını bir "adalet aracı" olarak kullanmayı seçiyor. Yaratılış kitabına dönecek olursak aslında bu meselenin yüzyıllara uzanan bir tarihi olduğunu görürüz.

Bu toprakların İbrahim'in soyuna verilmesi aslında Tanrı'nın Kenanlılar üzerindeki yargısıydı. Hatırlayalım ki, bu halklar, Sodom ve Gomora gibi kentlerde işlenen günahlarla ün salmışlardı. Yaratılış 15:16'da, henüz Kenan fetihlerinden 400 yıl önce Rab İbrahim'e bir vaatte bulunmaktadır: "Soyunun dördüncü kuşağı buraya geri dönecek. Çünkü Amorlular'ın yaptığı kötülükler henüz doruğa varmadı." Bu ifadeden açıkça anlaşıldığı gibi, Tanrı Kenan'daki halklara günahlarından dönmeleri için merhamet edip bir süre tanımaktaydı. Fakat, bu zaman dolacaktı ve Kenanlılar aynı günahlara devam edecekleri için, onları nihayetinde sert bir şekilde yargılayacaktı. Bu yargıda Tanrı özellikle İsrail halkını kullanıyor ki, bu olaylardan kendileri ibretlik bir ders çıkarıp Kenanlıların işlediği günahlı ve putperest yaşama düşmesinler.

Özetle, Kutsal Kitap'taki bağlamları anladığımızda ortaya şöyle bir tablo çıkıyor: Tanrı, İbrahim'in döneminden itibaren, Kenanlılara işledikleri iğrenç günahlardan tövbe etmeleri için yüzyıllar tanıyor (bkz. Yar. 15:16). Kenanlılarda bir değişim olmayınca, Tanrı müdahale etmeyi seçiyor. Böylece, Kenanlılar üzerine yargısını yağdırıyor ve İsrail halkı bu yargı sonucu Kenan topraklarını fethediyor.

Kaynak: Marc Madrigal, *Mısır'dan Çıkış ve Kenan Fetihleri*, (İstanbul: Kitab-ı Mukaddes Şirketi, 2017), s. 47-51. İzin ile kullanıldı.

Kiliseniz Tarafından Hayalkırıklığına mı Uğratıldınız?

Bu, Tanrı'nın lütufkâr planının bir parçası olabilir...

❖ *Dietrich Bonhoeffer*

☞ Y.M.

Hristiyan topluluğuna sokulan her insanın hayalleri neyse, gerçek topluluğun önünde bir engeldir ve gerçek topluluk hayatta kalacaksa men edilmelidir. Hayalindeki topluluğu Hristiyan topluluğundan daha çok seven kişi, niyeti son derece dürüst ve içten ve fedakâr olsa da, Hristiyan topluluğunun yok edicisi olur...

Zihninde ideal topluluk tasarlayan kişi, bunun Tanrı, başkaları ve kendisi tarafından gerçekleştirilmesini talep eder. Hristiyanlar topluluğuna talepleriyle girer, kendi yurasını koyar ve kardeşlerini ve Tanrı'yı buna göre yargılar. Kardeşlerinin ortasında herkese karşı azarcı, ısrarcı tutum sergiler. Hristiyan topluluğunun yaratıcısı oymuş gibi, onun düşleri insanları birbirine bağlıyormuş gibi davranır. İşler onun istediği gibi gitmediğinde, gösterilen çabayı başarısızlık olarak adlandırır. İdealindeki resim yok edildiğinde, topluluğun parçalanmaya yöneldiğini görür, batmakta olduğunu söyler. Böylece ilk olarak kardeşlerini, daha sonra Tanrı'yı ve son olarak çaresizlik içinde kendini suçlar.

Tanrı paydaşlığımızın tek temelini zaten atmış olduğundan, diğer Hristiyanlarla birlikte bizi İsa Mesih'te tek beden haline getirdiğinden, ki onlarla ortak yaşama başlamamızdan çok daha önce yapmıştır bunu, bu ortak yaşama talepkâr değil, minnettar kabul edenler olarak gireriz... Bize Tanrı'nın çağrısıyla, Tanrı'nın bağışlamasıyla ve Tanrı'nın vaadiyle yaşayan kardeşler verdiği için Tanrı'ya şükrederiz...

Dahil edildiğimiz Hristiyan paydaşlığında harika bir tecrübe veya keşfedilecek zenginlik olmasa da, çok fazla zayıflık, çok küçük bir iman ve zorluklar olsa da, her gün şükretmezsek, eğer şükretmek yerine her şeyin basit ve önemsiz, beklentilerimizden çok uzak olmasından ötürü yalnızca Tanrı'ya sürekli yakınırsak, Tanrı'yla paydaşlığımızı hepimiz için İsa Mesih'te bulunan ölçü ve zenginliklere göre geliştirmekten kendimizi alıkoyarız.

Kaynak: *Life Together*, çev. John W. Doberstein (New York: Harper Collins, 1954), s. 27-29. İzin ile kullanıldı.

Hizmetten Öğrendiğim

Zayıflık İyidir

▣ Rhonda Wiest

☞ Y.M.

Toplum kazananları tebrik eder. Güçlü, zeki, yetenekli olanlar ve bir fark yaratanlar madalya ve övgüleri toplayan kişilerdir.

Kilisede hizmet ederken, hedefimizin İsa için bir kahraman olmak, büyük bir hizmet yönetmek, bir fark yaratmak, en iyisi olmak olduğunu varsaymamız doğaldır. Çabalarımız umduğumuz sonucu getirmediği zaman hayal kırıklığına uğrayabiliriz. Ya da belki de hizmet etme arzumuz tamamlanmamış kalır. Kudret veya zaman eksikliğinden ya da diğer engellerden ötürü, kapasitemiz sınırlı kalır. Dolayısıyla arzuladıklarımız için yetersiz kalırız. Bunun sonucunda Tanrı'yı sorgulayabiliriz. Neden O'nun için çalışmamızın önünde engellerin olmasına izin verdiğini O'na sorabiliriz.

Tanrı'nın benim için, başarımdan (bu başarı O'nun krallığını ileri taşıyacak olsa bile) çok daha değerli bir hedefi olduğunu öğreniyorum. Fiziksel bir problemin getirdiği zorluklar aracılığıyla, Tanrı'nın benim için belirlediği "daha değerli olan"a tutunmak için iman kazanıyorum (Luk. 10:42). Bu değerli olan da verimli bir hizmetten çok daha iyi bir şeydir.

Tanrı'nın benden istediği, O'na her gün güvenmem ve alçakgönüllü olmamdır. Yolumda ilerlemeye, çok daha geniş bir etkiye veya başkalarının gözünde büyüyen bir öneme sahip olmaya fazlaca ilgi duyuyorum. Tanrı benim fiziksel zayıflığım aracılığıyla, kendini yüceltmeye ve insanların bana değil O'na yönelmesine ilgi duyduğunu gösterir.

Gerçek şu ki, Tanrı işini bensiz yapabilir. Ama benim bu işte yer almama izin veriyor, öyle ki başkalarının yüreklerinde ve yaşamlarında yaptıklarını görebileyim ve O'na övgüler sunabileyim. Ayrıca, "İnsan kudretinin yeterli bir araç gibi görüldüğü yerde, Tanrı'yı iş başında görmek zordur."¹

"İnsan kudretinin yeterli bir araç gibi görüldüğü yerde, Tanrı'yı iş başında görmek zordur."

Normalde bir göreve en uygun kişinin, o alanda özel yeteneğe ve güce sahip olan olmasını bekleriz. Bu gerçek Kutsal Kitap'ta da bulunur (1Ko. 12). Ancak madalyonun bir de öteki yüzü vardır. Zayıflık aslında bizi hizmet etmek için ruhsal bakımdan daha yeterli kılar. Kendi yeteneklerimiz ve becerilerimiz yerine Tanrı'ya güveniriz (2Ko. 4). Daha sonra yürekleri ve durumları değiştirmede, kendi kendimize sağlayamayacağımız değişimde gücünü gösterir. Bu arada kenarda beklerken, dua ve beden diğer üyeleri aracılığıyla çalışmasıyla Tanrı'ya güvenmenin önemini öğrenirim. Hizmet edemeyecek haldeyken, yapılması gerekenin yapılacağı konusunda Bedenin Başına, İsa Mesih'e güvenmeliyim.

Bir ağaç meyve vermeden önce, çiçek açmalıdır. Tanrı bizleri, hizmetimizin "uykuda" görünen zamanlarında O'nun asmasına bağlı kaldıkça filizlenen çiçeği olarak görmektedir. Tanrı yolunda olmanın çiçeği, Kurtarıcımıza haz veren kokuyu yayar. Tanrı'nın bugün "kendisini hoşnut edeni hem istemem hem de yapmam için" bende çalışıyor olduğu gerçeğini kavramalıyım (Flp. 2:13). İster sağlıklı olayım ister yatakta, Tanrı yaşamımda işine devam

etmektedir. Bana ne olursa olsun, her zaman O'nu hoşnut etmek için güç verir. Buyruklarını yerine getirdikçe sevgisinde kalırım, O da sevincimi tamamlar (Yu. 15:9-11).

Ancak öğrendiğim en kıymetli ders, Tanrı'nın sevgisine dair yeni bir anlayıştır. Hizmet edemez haldeyken, Tanrı beni birçok şeyi sıyırıp atmaya çağırır: suçluluk duygusu, hayal kırıklığı, cesaretimin kırılması, sabırsızlık ve kaybedilen fırsatlardan dolayı duyduğum öfke. Bunların yerine sevgisine dayanmamı ister. Bu zamanlarda, "Sevgimi bilmen yeter" der ve gerçekten yeterlidir. Yalnızca Tanrı'nın sunduğu sevgiye odaklandığımda hiçbir şeyi kaçırmış olmam.

Diken

Martha Snell Nicholson

*Bir dilenci gibi Tanrı'nın tahtının önüne çıktım
Ve paha biçilemez bir armağan benim olsun diye yalvardım.
Armağanı elinden aldım, ama huzurundan ayrılırken
"Ama Rab bu bir diken ve yüreğimi deldi" diye haykırdım.
"Bu, bana verdiğin tuhaf, acıtan bir armağan."
"Çocuğum," dedi, "İyi armağanlar veririm, ama sana en iyisini verdim."
Onu aldım eve götürdüm ve başta diken çok canımı yaksa da,
Yıllar geçtikçe sonunda onu daha fazla sevmeyi öğrendim.
Tanrı'nın bu lütfu da vermeden bir diken vermeyeceğini öğrendim:
Yüzünü gizlediği peçeyi bir kenara atacak olan işte bu dikendi. **e***

Sonnotlar

¹ Craig C. Hill, *Servant of All: Status, Ambition, and the Way of Jesus*, (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2016), s. 101.

Tapınma

(Bir Alıntı)

▼ Chris Green

☞ Lois Collier

Bu makale Haberci Yayıncılık'ın Kutsal Kitap Konuşuyor yorum dizisinde satışa sunacağı Kilisenin Mesajı başlıklı yorum kitabının alıntısıdır.

Muhteşem, duyuşal tapınma (İbr. 12:21-24)

Belki iki kilise arasındaki en göze çarpan zıtlık, Sina'nın duyulara saldırmasıydı: gürültülü, ateşli dağ, görme, işitme, dokunma, tat ve koku duyuların hepsini uyardı. İbraniler, tüm korkunç olayı, doğadışı *phantazomenon* sözcüğü *görünüm* olarak çevirerek özetliyor (21). Buna zıt olarak, göksel kilise muhteşem ve duyuşaldır – ama sadece gökten görüldüğü zaman. Burada ve şimdi, onu sadece iman gözleriyle görüyoruz.

Tüm Hristiyanî tarih boyunca, imanlılar, bunu zor bulmuşlardır ve İbraniler'in ona karşı uyardığı şeyi yapmaya çalışmışlardır, yani Şina'daki tapınmanın duyuşal, muhteşem etkiyi tekrarlamaya çalışmışlardır. Şöyle iddia ediyorlar: Sina öyleseydi ve bizim tapınmamız daha iyise, elbette bizim tapınmamızın daha da muhteşem ve duyuşal olması gereklidir. Bu nedenle Hristiyanlar göz kamaştırıcı vitraylı ve gizemli labirentleri olan Chartres katedrali ve Londra'daki omurga-karıncalanma akustiği sunan St. Paul's katedrali inşa etmişlerdir; Doğu Ortodoksluğu cennete pencere olarak altın ikonlar ve tütsü kokusu sunar.

Ve bu sadece geleneksel kiliseleri ayartan bir olgu değildir. Dan Kimball, da çağdaş kiliselerin de bu yöne hareket etmeler gerektiğini savunmuştur. "Birçok çağdaş tapınma ortamlarda iyi niyetli önderlerin ve tasarımcıların, huşu, hayret ve deneyüstünlük duygusunu kaldırdı" diye fark ediyor ve buna zıt olarak "yeni nesiller çok görsellerdir. Tapındıkları zaman gizem ve Tanrı'ya hayranlık hissi istiyorlar. Tapınma için manevi bir ortam arıyorlar." Öyleyse, toplantılarımız nasıl olmalı? "Çok duyuşal tapınma, görme, tatma, koklama, dokunma ve tecrübeleri içerir."¹

"Elbette bizim tapınmamızın daha da muhteşem ve duyuşal olması gereklidir."

Bu dikkatli düşünmeyi gerektiriyor. Tabii ki duyuşal varlıklarız – herhangi bir durumda insan olmak, duyular yer almaksızın mümkün değildir. Fiziksel şartların inkâr edilemez etkisi vardır: bazı ilahiler iyimser ve canlandırıcıdır, bazıları ise karamsar ve kederlidir. Her iki tür için çalgı kötü çalınıyorsa moral bozucudur. Parlak, aydınlık salonlar bir fiziksel etkilenme yaratıyor; nemli, koyu, Viktorya dönemi Gotik salonlar oldukça farklı bir etkileme yaratıyor. Yüzü buruşturan şarap ve okunamayan yazı karakterleri duyuşal bir etki yaratıyor. Bu seçenekler alâkasız değildir.

Bununla beraber, Kimball'ın "çok duyuşal tapınma" için çağrısını, İbraniler 12'deki çağrıyla kıyaslamak çarpıcıdır. Orada *yaklaşmış değilsiniz, yaklaştınızla*, dünyevi aşırı duyarlı olgular,

göksel gerçeklikle tezat oluşturuyor. Zor ders şudur: gökteki görünmeyen ve elle tutulmaz kilise, Sina'dan *daha üstündür* (24).

Onlar için can attığımız huşu, hayret, deneyüstünlük ve gizem; mumlar, ortaçağ mimarisi, Latince şarkılar ve tütsü tarafından veya Glastonbury ve Burning gibi çağdaş müzik festivalleri yankılayarak üretilmez. Bunun yerine, Müjde tarafından ve imanla bu göksel toplantıya katıldığımızdan farkına vararak üretilir. Bu nedenle, gizem ve huşu gibi "etki" üretir gibi görünen herhangi bir şeyi kasten reddetmek zorundayız. Işıkları ve camları açıyoruz, ve normal bir toplantı yapıyoruz – çünkü Tanrı'yla olan karşılaşma, göksel kilisede yer alıyor.

Tanrı'yı hoşnut eden tapınma (İbr. 12:28-29)

Tanrı'nın Musa'ya, Mısır'a gitmeden önceki verdiği vaadi, "Ben seninle olacağım...Seni benim gönderdiğimin kanıtı şu olacak: Halkı Mısır'dan çıkardığın zaman bu dağda bana tapınacaksınız."² Altın buzağı olayın özü, Tanrı'nın nasıl O'na tapınması gerektiğini belirleme hakkıydı. Ve bizim yazarımız için de kritik bir sorudur: *Böylece sarsılmaz bir egemenliğe kavuştuğumuz için minnettar olalım. Öyle ki, Tanrı'yı hoşnut edecek biçimde saygı ve korkuyla tapınalım* (28). Yasa'nın Tekrarı 4:24³'ten aktarma yapıyor. Musa, sonraki neslin aklına onun ciddiliğini sokmak için, Sina olayı açıkça anımsamıştır ve İbraniler tekrar ondan söz ediyor. Gerçi tekrarlamaktan fazla bir dereceye gidiyor, çünkü bu "çok daha kesin" söz konusudur:

"Yaşayan Tanrı, onu hoşnut eden tapınma istiyor, ve onun için muhteşemden daha iyi, duyusaldan daha iyi tapınma gereklidir."

eğer Tanrı Sina'da yakıp yok eden bir ateşseydi, bizim O'nu hoşnut edecek biçimde O'na saygı ve korkuyla tapınmamız gerekmesi çok daha kesindir. Burada İbraniler, üçüncü defa Hristiyan okuyucuları Tanrı'nın ateşli kutsallığı konusunda uyarmıştır (6:8; 10:27).

Yani yaşayan Tanrı, onu *hoşnut eden tapınma* istiyor, ve onun için muhteşemden daha iyi, duyusaldan daha iyi tapınma gereklidir. Böyle tapınma nasıl görünecek? İşte İbraniler 13 bizi oraya yöneliyor ve

oldukça radikal bir yöne doğru. Aslında şimdi keşfedeceğimiz şey, her halde bu kitapta en radikal düşüncedir.⁴

Biz "tapınma" sözcüğü kolaylıkla, sıradan bir olaymış gibi kullanıyoruz. "Tapınma bir zamanımız olsun." "Ali tapınma zamanımızı yönetecek." "Tapınma toplantımız, saat 6.30'tadır." "Highlands Community Kilisesi'nde tapınıyorum." Radikal düşünce şudur. Yeni Antlaşma'nın yazarların hiçbiri, o cümleleri veya onlara bir azsa benzeyen cümleleri yazmamıştır. Aslında ne konuştuğumuzu anlamamış olabilirlerdi.

Bu nedenle akıllarımızın açık olması için, odaklanmamız gereklidir. Tabii ki Yeni Antlaşma'da Tanrı'dan zevk almayı (örneğin övme, yüceltme, methetmek, şükretmek gibi) ve bunu yapmak için yaptığımız etkinlikleri (örneğin ilahi söylemek, dua etmek, öğretmek) tarif eden çeşitli sözcükler vardır. Ama "tapınma" sözcüğü, Yeni Antlaşmadaki kullanılışıyla, o listelerin hiç birine sığmaz. Bunun yerine üç şekilde kullanılıyor.

a. Tapınma, tapınakta uygun bir etkinlikti.

Eski Antlaşma'da tapınakta tapınma konusunda, hem uygunluğuyla ilgili hem de herhangi başka bir şekilde tapınanlara yargılamayla ilgili sayısız referanslar vardır.⁵ Tanrı'nın verdiği yasası, Tanrı'nın istediği sunuları, Tanrı'nın emrettiği kâhinliği ve Tanrı'nın tasarladığı

buluşma çadırı/tapınağı, hepsi halkı tapınmaya yöneltti. Tanrı'ya hevesle tapındılar. Krallar, peygamberler ve kâhinler her gün, her hafta, her ay, yılda bir ve bir defalık yapılan tapınma ayinleri yapmışlardır. Mezmurlar, onlara tapınmak konusunda cesaret verdi, peygamberler onları gönülsüz tapınma için uyardılar, Davut ve Süleyman tapınmak için [bir yer] sağladılar. Bu tapınma, yaşayan Tanrı'yla Sina dağında, buluşma çadırında veya tapınağın bulunduğu dağda yer alan doğrudan bir karşılaşmaydı; ayin, doğaçlama, etkinlik ve ilahilerle ifade ediliyordu. Herhangi bir Kutsal Kitap dizininde, tapınma sözcüğünün kullanımının kahredici çoğunluğu bu bağlamdadır.

Bu, temeli bir başlangıç noktasıdır: Tanrı, O'nu hoşnut eden tapınmanın ne olduğuna karar veriyor, biz vermiyoruz. Nasıl tapınacağımızı "uydurmak", bizi tehlikeli bir bölgeye götürüyor:

Harun'un oğulları Nadav'la Avihu buhurdanlarını alıp içlerine ateş, ateşin üstüne de buhur koydular. RAB'bin buyruklarına aykırı bir ateş sundular. RAB bir ateş gönderdi. Ateş onları yakıp yok etti. RAB'bin huzurunda öldüler.⁶

Bunu fark edin, söz dinlememeleri, buyruğa karşı gelme söz konusu değil, yaratıcı olma söz konusuydu.

Her alanda Tanrı'nın buyruklarına söz dinlememiz gerektiği halde, Tanrı'yı hoşnut eden bir şekilde tapınmanın çok önemli olmasının sebebi, Tanrı'nın aralarında fiziksel olarak bulunmasıydı.⁷ O'na yaklaştıkları zaman, ne yaptıklarına dikkat ediyordu, ve belirli bir şekilde davranmalar gerekiyordu.

Yeni Antlaşma başladığı zaman bu fikirler devam ediyor. Yasa, peygamberler ve tapınak hep ona işaret ettikleri için, Meryem, Yusuf, Şimon ve Anna hepsi, İsa'nın sünnet olduğu zaman tapınakta doğru olarak toplanıyorlar.⁸ Ama İncil göz önüne serildiği zaman, garip bir değişim oluyor. Bebeğe yüz yüze gelen yıldız bilimciler, dirilen Rab'lerine yüz yüze gelen öğrenciler dahil, halk, İsa'ya tapınmaya başlıyor.⁹ Tapınması uygun olan yer, tapınaktan İsa'nın kendisine değişti, çünkü halk ona yüz yüze geldiği zaman, fiziksel olarak bulunan Tanrı'yı karşılıyordu.¹⁰

"Tapınması uygun olan yer, tapınaktan İsa'nın kendisine değişti, çünkü halk ona yüz yüze geldiği zaman, fiziksel olarak bulunan Tanrı'yı karşılıyordu."

b. Tapınma göksel toplulukta uygun bir etkinliktir

Bu nedenle, İsa, bedensel olarak dünyadan ayrılarak göksel tahtına yerleştiği zaman, orada göksel tapınmanın uygun nesnesi olmuştur, ve Vahiy kitabı *tapınma* sözcüğü en sürekli kullanan kitaptır.¹¹ Tüm yaratılış onu Kuzu, Aslan, Güvey ve Fatih olarak görüyor, ve sürekli, göksel sesleri, *tapınma* sesleridir. Ama bu tapınmanın nerede yapıldığını hatırlamalıyız: tekrar onun görülebilen, fiziksel olarak bulunduğu yerdir. Nasıl çarmıhta sunu sistemi, hem kurban hem kâhin olarak gerçekleştiği ve aştığı gibi, gökte tapınağın tüm dünyevi rolünü tam olarak gerçekleştiriyor ve onu aşılıyor. İbraniler önce açıkladığı gibi, İsa sonsuza dek "göklerde, Yüce Olan'ın tahtının sağında oturan, kutsal yerde, insanın değil, Rab'bin kurduğu asıl tapınma çadırında görev yapan böyle bir başkâhinimiz"dir.¹²

Bu, Yeni Antlaşma'nın "tapınma" sözcüğü kullandığı ikinci şeklidir ve açık olarak birinci kullanımın genişletilmesidir. Ama bu öylesine radikal olduğu için, Mesih'in ne yaptığının ne kadar harika olduğunu görmeye kendimizi zorlamalıyız. Dini eylemlerimizi bir ilahın varlığına gelmek için yaptığımız şeyler olarak görmek çok yaygın bir insan alışkanlığıdır. Ve

iyi öğreti olan kiliselerde bile birbirimizi "Tanrı'nın önüne girmeye" teşvik ediyoruz, ama aslında birbirimizi Mesih'in zaferinden dolayı sürekli olarak Tanrı'nın önünde, göksel yerlerde, gerçekten önemli olduğu yerlerde olduğumuz için sevinmeye teşvik etmemiz gerek. Daha ciddi olarak, ilahilerimizi yazanlara, şarkılarımızı yönlendirenlere, ve övgülerimizi ifade edenlere, "tapınma liderlerimizi" unvanı veriyoruz. Ama İbraniler'in İsa için kullandığı ifadeye tekrar bakın: *kutsal yerde ... başkâhinimiz*. (Grekçe sözcüğü hizmetkârdır). *Hizmetkâr (leitourgos)*, "bizi Tanrı'nın tapınmasında yöneten biri" anlamına geliyor, ve İngilizce'ye "liturgy" (yani cemaat ile okunan dua) sözcüğü veriyor. İsa, daimi, yücesel, yeri doldurulamaz ve son tapınma liderimizdir.

Birçok kilise, Reformasyon zamanında meydana çıkarılan öğretilerine doğrulukla sarılıyorlar. Asla, önderlerine "kâhin" veya "rahip" olarak söz etmezler, asla Rab'bin sofrasına "kurban" olarak söz etmezler, asla masaya "sunak" olarak söz etmezler. Peki neden müziği (müzik gurubu) yönlendiren, dua eden veya vaaz eden kişiye "tapınma lideri" olarak söz ederiz?

Hristiyanlar için tapınma?

Sadece Kutsal Kitabı kendi aradığınız zaman, "tapınma" sözcüğün üçüncü anlamına inanmaya cesaret edeceksiniz. Çünkü ilk olarak ne kadar şaşılacak derece az referansların kaldığını keşfedeceksiniz. Yerel bir topluluğun "tapınması"ndan söz eden tek bir referans vardır.¹³ Yayımcıların Kutsal Kitap'a koydukları kısım başlıklarına rağmen, 1 Korintliler'in tüm bölümleri o sözcük kullanılmaksızın akıp gidiyor.

Bunun yerine sözcüğün şimdiki anlamı, Tanrı'nın önünde yaşanan yaşamlarımızın tümüdür. İbraniler 12'de ondan söz edilen Tanrı'yı *hoşnut edecek...tapınma*, 13. bölümde yoksullara yardım etmek ve sadık bir evliliği sürdürmek etkinlikler olarak açıklanır. Pavlus, yaşamlarımız, akıllarımız ve bedenlerimizin tümü, "ruhsal tapınmamız" olduğunu iddia etmiştir.¹⁴ Bu gerçeği yanlış anlamamalıyız: demek değil ki tapınma, tek istisna bir araya kilise olarak geldiğimiz zamanlar olup, tüm diğer yaptığımız şeylerdir; bu akılsızlık olacaktı. Sonra "övmek", "şükretmek", "dua etmek" ve "ilahi söylemek", Hristiyanların kilisede girişmeler için tamamıyla uygun etkinlikler olduklarını göreceğiz – aslında, onlara girişmemek söz dinlememektir. Ama sadece beraber toplandığımız zamanlara "tapınma" olarak hitap etmek için, Kutsal Yazılar'da hiç izin verilmez. Bazı kiliseler, toplantılarına "toplumsal tapınma" olarak hitap ediyorlar, topluluk dışında yaptığımız tüm diğer şeylerin de tapınma olduğu gerçeği vurgulamaya yararsa bence bu ifade geçerlidir. Tüm yaşamlarımızı Müjde'nin harikalığını temel alarak, Tanrı'ya tapınıyoruz; öyle yapmamızı istiyor. İlahi söylememizi söylüyor, onu dinliyoruz; vergi vermemizi söylüyor, onu da yapıyoruz. Bunların biri, diğerinden daha ayrıcalıklı değildir. İkisi de eşit derece tapınmadır.¹⁵

Sonnotlar

¹ D. Kimball, *Emerging Worship* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2004), s. 78–81

² Çık: 3:12.

³ Ayrıca. Yas. 9:9; 10:4; 18:16'ya da bakın.

⁴ I. H. Marshall'a bakın, "How far did the early Christians 'worship' Jesus?", *Churchman* 99 (1985), s. 216–229

⁵ Yas. 4:15-18

⁶ Lev. 10:1-2. Ayrıca 1 Sam. 13:1-14'e de bakın.

⁷ Lev. 26:1-45'e bakın.

⁸ Luk. 2:22-39

⁹ Mat. 2:11; 14:33; 28:9, 17.

¹⁰ 2Yu. 1:14–18; 2:14–19.

¹¹ Va. 4:10; 5:14; 7:11; 9:20; 11:1,16; 13:4,8, 12, 15; 14:7, 9, 11; 15:4; 16:2; 19:4, 10, 20; 20:4; 22:3, 8–9.

¹² İbr. 8:1-2.

¹³ Elç. 13:2.

¹⁴ Rom. 12:1-2.

¹⁵ D. G. Peterson, *Engaging with God* (Leicester, Birleşik Krallık: IVP, 1992) ve V. Roberts, *True Worship* (Carlisle, Birleşik Krallık: Paternoster, 2002)'e bakın. D. A. Carson (ed.), *Worship by the Book* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2002) ve J. Frame, *Worship in Spirit and Truth* (Phillipsburg, New Jersey: Presbyterian and Reformed, 1996) benzeri konuları üstün bir şekilde içeriyor ama ikisi de "tapınma" sözcüğü nasıl kullanmamız gerektiği sonucuna varmaya garip olarak isteksizdir (Carson'un eş-yazarlarına rağmen).